

Fantom v ZFO

Za božična in novoletna voščila se najlepše zahvaljujem.

ZFO si je za leto 1941. postavila lep program. Bog daj mir in takšne razmere, da ga bo mogla v celoti izvesti.

Da boste mogli ves program izvršiti, bo treba dosti žrtev in vztrajnega dela z mnogotero odpovedjo vseh članov. In ravno to je prav. V času, ko uživanjaželjnost grozi opustošiti bogato rast mladine, je potrebna vzgoja k načrtnemu, krepkemu delu in k odpovedi vsemu, kar ni potrebno in koristno za močno narodovo rast. Mlad fant se mora zopet naučiti okušati sladkost žrtve, ker daje našemu življenju veselo in trajno vsebino ter zapušča trajne spomine na neoskrunjeno življenjsko pomlad. V našem narodu mora zrasti zopet rod, ki zna trpeti, žrtvovati in tvegati iz notranje duhovne moči in iz zdravja utrjenega telesa. Slabiči, mehkužneži, ki se ničemur odpovedati ne znajo, ki le za slastmi letajo, so narodu v smrt in pogin.

Tako krepko fantovsko pojmovanje mladosti in moške zrelosti je mogoče doumeti le pod križem, na katerem je naš Zveličar dotrpel najtežjo žrtev, da nas je duhovno osvobodil in vsega človeka poplemenil, ker ga je z vezjo

nadnaravne milosti združil zopet z virom življenja, s troedinim Bogom.

Želim Vam torej, dragi slovenski fantje, živite v novem letu veselo in dosledno iz globoke vere. Vse delo in vsi načrti naj rastejo iz Vaše žive vere, pa bodo Vam in narodu rodili trajne uspehe!

Pozdrav in blagoslov!

† Gregorij Rožman
škof ljubljanski.

V Ljubljani pred božičem.

Razpis

Zveza fantovskih odsekov v Ljubljani razpisuje dve nagradi za dramatsko delo, ki se bo uprizorilo na akademiji na Stadionu ob priložnosti mladinskih dni v juliju 1941 v Ljubljani. Dramatska dela je treba poslati na Zvezo fantovskih odsekov v Ljubljani, Miklošičeva 7, najkasneje do 1. marca 1941. Prva nagrada znaša 700 din, druga 300 din.

Pogoji: Dramatsko delo mora biti prirejeno za veliko množico sodelujočih, in sicer fantov in mladcev! Teksta naj ne bo več kot za 20 do 25 minut.

Vsebinsko naj delo obsega idejo zvestobe državi in narodu in edinstvo med nami. Prežeto mora biti s katoliško, slovensko, jugoslovansko in enotnostno mislijo. Prikaže naj, kako bodo fantje po Bogu in delu za narod in državo rasli v značajne ljudi, na katerih bo nekoč slonela teža našega dela za Slovence in Jugoslavijo.

Odbor ZFO.

Bratskim fantovskim odsekom!

Člani fantovskih odsekov so ob pogrebu pokojnega dr. Antona Korošca sodelovali z veliko vnemo in požrtvovalnostjo. Tako se je Zveza fantovskih odsekov vsaj v neki meri odolžila velikemu pokojniku za vso ljubezen in naklonjenost, ki jo je vedno in vedno kazal do naše mladinske organizacije.

Vsem članom se zaradi tega najlepše za-

hvaljujemo za njihov trud in njihovo vztrajnost, ko so kljub hudemu mrazu pri pogrebu do konca sodelovali. Zlasti se zahvaljujemo onim bratom, ki so se odzvali nemudnemu pozivu Zveze in na hitro odpotovali v Beograd, kjer so na časten način zastopali Zvezo pri tamkajšnjih pogrebnih svečanostih.

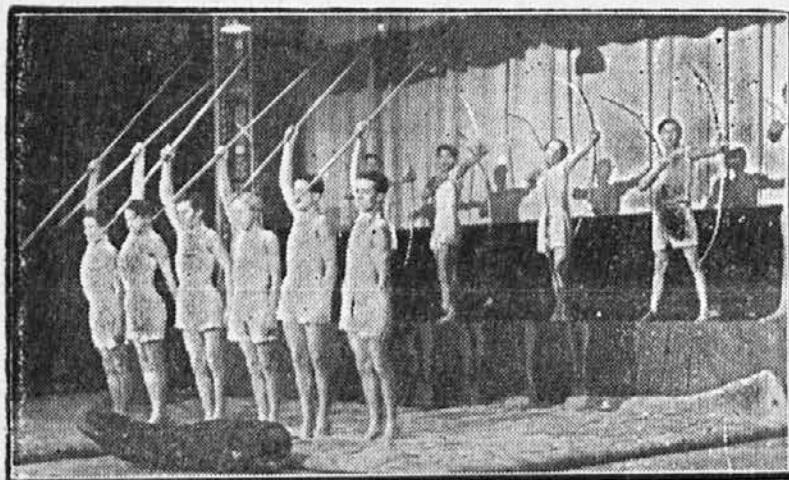
Predsedstvo ZFO.

Prijateljem slovenske mladine

Velike mladinske prireditve leta 1941

V znamenju polnoletnosti našega vladarja, Nj. Vel. kralja Petra II., bodo od 28. VI. do 6. junija 1941 v Ljubljani mladinski dnevi, ko se bodo najprej zbrali naši najmlajši, ki bodo naj-

pripravljenosti, da za domovino žrtvuje vse svoje sile in sposobnosti, vse svoje življenje. Hoče pa mladina pri tem ob sebi združiti tudi še ves narod.

Pripravljeni na obrambo domovine in svobode.

prej imeli svoj glavni nastop dne 29. junija 1941; glavni slavnostni dan pa bo v nedeljo, dne 6. julija 1941. Nastopi naših naraščajnikov in mladcev se bodo vrstili s taborjenjem mladcev; vse vrste naših telovadcev bodo pokazale višino svojih sposobnosti s tekmami in v športnih panogah; svoja načela, cilje in način dela bomo povedali na velikem manifestacijskem zborovanju; po ljubljanskih ulicah bo odmeval krepak korak naših mladih vrst; naš lepi Stadion pa bo zopet zbral in združil ob mladini slovenski narod.

Za 6. september 1941 pripravlja naša Zveza, da se pokloni s čim večjim zastopstvom v krogih, zbranim iz vseh delov Slovenije, našemu mlademu kralju v Beogradu. V ta namen se je že sestavil v Beogradu poseben pripravljalni odbor, kateremu predseduje g. senator Smodej.

Namen vseh teh prireditev je, da ima mladina priliko javno dati duška svoji ljubezni in vdanosti kralju in kraljevskemu domu, svoji

Pokojni slovenski voditelj dr. Anton Korošec je z velikim veseljem pričakoval te dneve, ko bi videl mladino, združeno v ljubezni in vdanosti Bogu, domovini in kralju. Žal, ni mu bilo dano, da bi te dneve dočakal med nami. Toda zato se hočemo s toliko večjo ljubeznijo potruditi, da bo vse kar najbolje pripravljeno in izvedeno. S tem bomo prav gotovo izpolnili voljo pokojnega dr. Antona Korošca.

Vso slovensko javnost prosimo, da nas pri našem pripravljalnem delu podpira. Naj nas že priprava združi v veliko skupnost, ker le tako bo vsa prireditve res postala klic vsega naroda.

Posebej se obračamo na mesto Ljubljano, ki bo ob mladinskih dnevih zopet sprejela vase najlepši cvet našega naroda, da pokaže vso svojo naklonjenost, ljubezen, zlasti svojo gostoljubnost slovenski mladini in njenim prijateljem.

Naše ljubljanske prijatelje tudi prosimo, da nam pomagajo v raznih pripravljalnih odborih; če hočemo mladinske dneve dobro pripraviti, bo

veliko dela; rabili bomo veliko požrtvovalnih sodelavcev.

Ti pa, slovenska mladina, se pripravi za te velike dneve z vso resnobo in z vso ljubeznijo, z vso vztrajnostjo in žrtvovanjem, kar si že velikokrat izpričala in boš toliko bolj zdaj, ko bo-

mo na čelu vsega slovenskega naroda pokazali, da smo neomajno zvesti Bogu, domovini in kralju.

Bog živi!
Zveza fantovskih odsekov
in Zveza dekliških krožkov.

U Beograd pojdemo!

Dne 6. septembra 1941 postane Nj. Vel. kralj Peter II. polnoleten in prevzame vladarsko žezlo v svoje roke.

In ravno za to priložnost, za najvažnejši dogodek v naši državi, ko zavzame Nj. Vel. kralj Peter II. mesto vladarja mogočne in svobodne Jugoslavije, ravno tedaj obiščemo v večjem številu našo prestolnico Beograd, da se mlademu kralju skupno poklonimo in izrazimo svojo popolno vdanost in zvestobo.

Trenutno še ni določeno, kdaj naj bi bil naš odhod iz Ljubljane, koliko časa se bomo v Beogradu zadržali in kdaj se zopet vrnili. Gotovo je le toliko, da moramo biti v soboto, dne 6. septembra 1941 že v Beogradu. Morda bomo tamkaj obhajali še Marijin praznik 8. septembra in se šele nato vrnili.

Da si bomo pri tej priložnosti v Beogradu in okolici ogledali mnogo zgodovinskih in kulturnih vrednot, se samo ob sebi razume.

Kdo pa pride v poštev od nas za Beograd?

Samo oni fantje in dekleta, ki imajo kroj! V Beograd pojdemo samo v krojih!

Ni pa samo kroj pogoj za udeležbo pri naši poklonitvi v Beogradu, temveč tudi redno in vztrajno delo pri odseku, disciplina in značaj!

Kaj sedaj? Na to manifestacijo opozarjamo zato, da se bo vsakdo, ki želi sodelovati, tudi dobro in resno pripravil. Stroški bodo okrog 450 din. Koliko bodo znašali natančno, bomo še naknadno sporočili. Važno pa je, da že od danes naprej na to mislite in varčujte, kajti pred očmi moramo imeti tudi ljubljansko prireditve v začetku meseca julija, katere udeležba je za vsakogar obvezna!

Varčujte torej in računajte na čim večjo udeležbo v Beogradu! Samo ta namen ima današnje opozorilo!

Poklonitve v Beogradu se udeleži samo članstvo ZFO in članice ZDK. Mladci in naraščaj ne sodelujeta.

Brž ko bo načrt glede potovanja narejen, bomo takoj podrobno poročali. Jože Hvale.

Važni sklepi ZFO

Novi znaki ZFO. Poleg starih znakov je sklenila ZFO vpeljati še nove znake, in sicer: za naraščajnike znake s Slomškovo glavo, za mladce z Jegličevo glavo in za člane s Koroščevo glavo. Novi članski znaki s Koroščevo glavo se posebno priporočajo podpornim članom ZFO!

Osrednji odsek se je ustanovil v Ljubljani.

Varčevanje. Člani naj začnejo takoj z varčevanjem prihrankov zaradi jesenskega poklonitvenega izleta v Beograd. Prihranke boste plačevali v obrokih. O ti stvari bo Kres prinesel poseben članek, ki bo vse brate o varčevanju natančneje poučil.

Poslovni izpiti za vse odbornike posameznih edinic ZFO se bodo pričeli, ker se je pokazalo, da niti višji funkcionarji ne opravljajo pravilno po poslovniku svojih dolžnosti.

Obiski telovadnih učiteljev po posameznih edinicah se takoj prično, zlasti po odsekih.

Dopisov o žalnih komemoracijah po pokojnem voditelju slovenskega naroda dr. Antonu Korošču Kres ne bo mogel posamezno objavljati, ker jih je preveliko število. Naj zadostuje splošno poročilo, da so do malega vsi odseki že imeli te žalne seje in prireditve, drugi jih bodo pa imeli ob mesecu njegove smrti ali pogreba, kakor je od odbora ZFO ukazano.

Božična in novoletna voščila

**BOŽICNO IN NOVOLETNO VOŠCILO POSLALA
ZVEZA SLEDECIM:**

Dr. Marko Natlačen, ban, Ljubljana.
Dr. Miha Krek, minister b. p., Beograd.
Dr. Gregorij Rožman, knezoškof, Ljubljana.
Dr. Ivan Tomažič, knezoškof, Maribor.

Dr. Franc Kulovec, minister, Ljubljana.
Smodej Franc, senator, Beograd, Zlatiborska 50.
Dr. Juro Adlešič, predsednik mestne občine Ljubljana.
Dr. Alojzij Juvan, predsednik mestne občine, Maribor.

Kmečka zveza, Ljubljana, Tyrševa cesta 38.
Prosvetna zveza, Ljubljana, Miklošičeva c. 7.
Prosvetna zveza, Maribor, Aleksandrova c. 6.
Slomškova družba, Ljubljana, Aleksandrova ce-
sta 10.

Zveza dekliških krožkov, Ljubljana.

Zveza združenih delavcev, Ljubljana, Čopova
ulica 1. Del. zbornica.

Slovenska dijaška zveza, Ljubljana, Miklošičeva
cesta 5.

Alojzij Mihelčič, senator, Celje.

Drago Ulaga, Beograd, Ministrstvo za telesno
vzgojo naroda.

ZFO PREJELA VOŠČILA OD SLEDEČIH:

Mohorjeva tiskarna, Celje.

Nova založba, Ljubljana.

Celjska podzveza, Celje.

Dr. Jožef Tomažič, škof lavantinski, Maribor.

Dr. Gregorij Rožman, knezoškof, Ljubljana.
Zadružna tiskarna, Ljubljana.

Dr. Miha Krek, minister, Beograd.

Franc Smodej, senator, Beograd.

Dr. Marko Natlačen, ban, Ljubljana.

Kmečka zveza, Ljubljana.

Dr. Juro Adlešič, župan, Ljubljana.

Zveza združenih delavcev, Ljubljana.

Barjansko okrožje, Ljubljana.

Zveza dekliških krožkov, Ljubljana.

Slovenska dijaška zveza, Ljubljana.

Slomškova družba, Ljubljana.

ZDRAV DUH V ZDRAVEM TELESU

Za telovadbo in vse panoge atletike nabavljajte orodje v specialni
Tvornici telovadnega orodja

J. ORAŽEM
Ribnica na Dolenjskem

Prizor z mladinske akademije:
Rajanje v svobodi.

Častna četa ZFO v Beogradu

Kakor strela z jasnega neba je udarila dne 14. decembra 1940 v prvih dopoldanskih urah med vse državljanke Jugoslavije, zlasti med Slovenke, prežalostna, za našo slovensko mladino naravnost strašna novica, da je Vsemogočni poklical k sebi največjega Slovenca, neizmerne prijatelja krepke, zdrave in poštene mladine, voditelja slovenskega naroda, prosvetnega ministra g. dr. Antona Korošca.

Prav posebno bo velikega pokojnika pogrešala slovenska mladina, predvsem naša fantovska in dekliška organizacija, med katero se je veliki pokojnik počutil tako srečnega in zadovoljnega. Bil nam je res pravi oče, saj mu je bila zdrava in poštena mladina prva skrb!

V naši zadnji avdienci dne 11. decembra lansko leto v Beogradu, komaj tri dni pred smrtjo, se je pri razlagi naših smernic in načrtov v letošnjem letu zelo živo zanimal za vse podrobnosti, dajal navsvete, opozarjal na to in ono, zatem pa pri slovesu predsedniku ZFO dr. Žitku še posebej naročil, da

pozdravi vso mladino, kateri želi tudi vesele božične praznike in srečno novo leto...

Bratje! Skoraj lahko trdim, da je veljal in bil izrečen zadnji pozdrav iz ust pok. dr. Antona Korošca ravno naši fantovski in dekliški organizaciji.

V času, ko smo praznovali božične praznike in novo leto 1941. v krogu svojih dragih, zbrani okoli jaslic in božičnega drevesca, se pobožno in v tihi molitvi spominjali poleg drugih tudi plemenite duše velikega pokojnika, v tem času je ležalo truplo onega, ki nam je komaj pred nekaj dnevi voščil srečo, zdravje in veselje... v grobnici najzaslužnejših mož na Navju..., njegov grob in vsa okolica pa sta bila naravnost zasuta s cvetjem iz vse države; zelenje, rožmarin in rdečih nageljnov pa je prinesla na grob skoraj sleherna vas Slovenije. Nešteto svečk je ravno na sveti večer žalostno, toda mogočno osvetljevalo njegovo zadnje bivališče.

Ne bomo več videli dr. Antona Korošca na naših prireditvah, ne bo več onega znanega in razigra-

nega obraza, ki se je ravno med našo najdražjo mu mladino počutil tako zdravega, mladega in srečnega, ki je vsepovsodi samo navduševal, dajal navodila in novega poguma, imel dobro besedo prav za vsakega... Izostali bodo njegovi dragoceni pokali in darila za naše najboljše, za tekmovalce, telo-

dr. Korošca v senatu med sv. mašo, ki jo je bral za svojega prijatelja senator g. Franc Smodej. Vzdržati je bilo treba vse naravnost srce trgajoče prizore malih otrok, ki so se s starši vred jokaje poslavljali od velikega dobrotnika, dalje skoraj nepopisljivo ganljive prizore slovesa starčkov, delavcev,

Dr. Korošec deli miloščino pred cerkvijo Kristusa Kralja v Beogradu.

vadce in atlete, športnike, za zmagovalce; častna darila, s katerimi je tako lepo izpodbujal in vzgajal mladino sicer k trdemu, resnemu in vztrajnemu, toda plodonosnemu delu, takemu delu, ki je napravilo fanta zdravega, poštenega in značajnega, fanta takih lastnosti in idej, kakršne je sam z vso odločnostjo ter vselej, tako v dobrih kakor tudi slabih in težkih časih zastopal skozi vse svoje plodonosno življenje.

Vsi oni, ki so si v plemeniti borbi za napredek organizacije priborili dr. Koroščevo častna darila, bodo ta njegova visoka priznanja skrbno hranili kot redke in dragocene svetinje v spomin na velikega pokojnika, ki je toliko ljubil in cenil ravno našo fantovsko organizacijo.

Pri našem zadnjem obisku v Beogradu dne 11. decembra 1940 se je med drugim prav posebno zanimal za poklonitev večjega zastopstva ZFO v Beogradu ob polnoletnosti Nj. Vel. kralja Petra II. Takoj smo uganili njegove misli, kako se že zopet vidi med svojo tako ljubljeno mladino, ves srečen, zdrav in vesel, kot že tolikokrat v življenje. Njegov obraz je kar žarel od samega veselja pri mislih na tiste dni, ki bodo prišli...

Namesto tisočev organizirane, zdrave in razigrane slovenske mladine, sto in stotine dragocenih praporov, vihrajočih zastav, grmade cvetja v septembru letošnjega leta, namesto navdušenih pozdravov, zmagoslavja in veselja je prišla dne 15. decembra 1940 zgodaj zjutraj v Beograd le peščica, samo 52 fantov resnih in žalostnih obrazov, katerih naloga je bila častna straža in spremstvo mrtvega dr. Korošca...

Naloga, ki jo je morala izvesti častna četa ZFO, je bila težka, zelo težka zlasti ob odprti krsti

obrtnikov, kmetov, meščanstva, poslancev, senatorjev, ministrov, generalitete, revnih in bogatih, lepo oblečenih in strganih, skratka; vseh slojev beograjskega vele mesta. Pri tej priložnosti so se dogajali

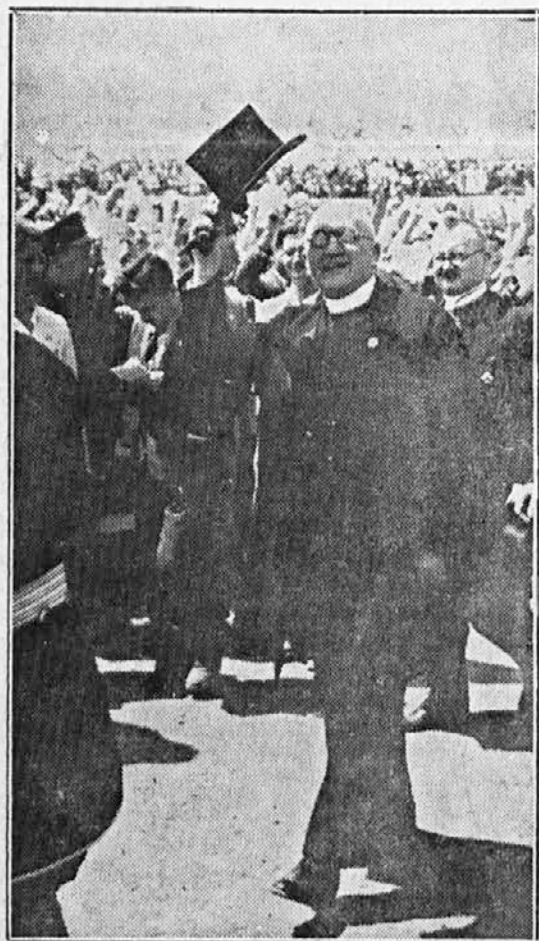

Mednar. mladinski tabor v Ljubljani. Dr. Korošec na tribuni na Stadionu.

v senatu prizori, kakršnih tamkaj še ni bilo in jih najbrž tudi nikoli več ne bo. Videli smo, kako je bil dr. Korošec priljubljen pri vseh brez razločka. Vsak je javno izražal čustva hvaležnosti in bolečin nad izgubo velikega dobrotnika, očeta, ki je sedaj zapustil toliko sirot, da so se temu vsi naravnost čudili... Tu se je resnično videlo in tudi čutilo, da dr. Koroščeva levica res ni vedela, kaj dela desnica... Mnogo sirot je pri slovesu ob krsti to čutilo, zato je bil zadnji pozdrav tako težak in boleč. Poljubljali so krsto, obleko, cvetje in glasno klicali: Z Bogom, g. Korošec, Bog naj Vam vse povrne! Taki in podobni prizori so se vrstili, dokler nismo krste velikega pokojnika precej boječe pokrili, saj smo bili proti koncu skoraj otroško prepričani, da se bo dr. Korošec vendarle za trenutek prebudil in potolažil vsaj najbednejše...

Kako velik in priljubljen je bil dr. Anton Korošec v Beogradu tudi med najodličnejšimi, dovolj jasno pričajo kratke, toda jasne in jedrnate besede Nj. Vis. kneza namestnika Pavla, ko je ob smrtni postelji dr. Korošca vzel slovo, rekoč: »Nisem izgubil le velikega državnika in nad vse modrega svetovalca, temveč tudi zelo dobrega osebnega prijatelja...«

Častni četi ZFO je izkazala vojska v Beogradu prav posebno čast s tem, da nam je prepu-

Evharistični kongres v Ljubljani.
Dr. Korošec odzdravlja množico.

stila vsa Koroščeva odlikovanja, ki smo jih nosili v pogrebem sprevedu v Beogradu, čeprav so bili za to častno službo določeni aktivni častniki beograjske posadke. Skupno z vojsko smo tvorili častno četo pri pogrebu ob krsti, poseben oddelek častne čete ZFO pa je šel s črno ovitim praporom skupno z vojsko na začetku spreveda.

Po končanem pogrebem sprevedu in vojaškem pozdravu častne čete — oddelka topništva, konjenice in pešadije — beograjske posadke velikemu pokojniku, smo po zadnjem pozdravu in slovesu predstavnika Nj. Vel. kralja Petra II., kneza namestnika Pavla, vojske, senata i. dr. truplo dr. Korošca prenesli v mrtvaški voz — za to določeni železniški vagon, — položili poleg krste vseh 12 odlikovanj, in sicer 6 najvišjih jugoslovanskih: Karađordževo zvezdo I. in II. razreda, Sv. Sava I. razreda, red jugoslov. krone I. razr., red belega orla I. razr., in častni križ za zasluge I. razreda, vse z lento; dalje tudi 6 najvišjih odlikovanj drugih držav, vsa I. razreda z lento, in sicer: Amerikanci rdeči križ, Grško zvezdo s križem, Bolgarsko zvezdo s križem, Italijansko zvezdo s križem, Češkoslovaško zvezdo s križem in Madžarsko zvezdo s križem, ki jo je prejel le nekaj dni pred smrtjo. Na vsako stran krste smo položili krasna venca Nj. Vel. kralja Petra II. in Nj. Vis. kneza namestnika Pavla. Pred krsto pa smo položili na tla leseni mrtvaški križ z napisom dr. Anton Korošec... Ta križ so nosili vojaki pri pogrebem sprevedu v Beogradu. Ko je bilo vse v mrtvaškem vozu, so vstopile v voz še sestre usmiljenke, ki so vso dolgo pot iz Beograda do Ljubljane z glasno molitvijo spremljale truplo umrlega. Točno eno minuto pred polčetrto uro popoldne smo mrtvaški voz zaprli... Ob 15.30 dne 15. decembra 1940 se je vlak pričel pomikati z beograjske postaje ob velikem špalirju hvaležnih železničarjev, ki so žalostno zrlji za svojim nekdanjim šefom... Dr. Anton Korošec je za vedno vzel slovo od Beograda...

Med vožnjo smo bili na mnogih železniških postajah priča ganljivih prizorov, kako so se prišli častilici pokojnika poslavljati v večjih skupinah.

Častno četo ZFO v Beogradu so tvorili bratje iz tehle ljubljanskih odsekov: Lj. Sv. Peter 12, Rokodelski dom 10, Moste 7, Kodeljevo 5, Dravlje 5, Lj. mesto 3, Lj. osr. odsek 2, Dol p. Lj. 1, Hrušica p. Lj. 1, akademiki 5 in 1 fotograf.

Mimogrede omenjam, da smo napravili na beograjsko javnost s svojim prvim nastopom — čeprav v tako žalostnih okoliščinah — kar najboljši vtis. Naj mi bo na tem mestu dovoljeno, da se v imenu ZFO in častne čete iskreno zahvalim fantovskemu odseku in dekliškemu krožku, kakor tudi prosvetnemu društvu v Beogradu za veliko naklonjenost in pomoč za čas našega bivanja tamkaj.

Kakor v Beogradu tako je tudi v Ljubljani prevzela vodstvo častne straže ZFO tako na bano-vini kakor tudi v stolnici sv. Nikolaja, kjer je ležalo truplo dr. Antona Korošca. Vodstvo tega dela v Ljubljani sta imela tajnik ZFO br. ing. Albin Nerima in načelnik ljubljanske podzveze br. Franc Jamec.

Spremnost ob krsti pri pogrebnih svečanostih v Ljubljani pa so tvorili menjaje člani ljubljanskih fantovskih odsekov.

Pogrebnih svečanosti v Ljubljani se je udeležila ZFO v častnem številu, in sicer s precej nad 1000 fanti s približno 100 prapori, ovitimi v žalne trakove; dalje nad 500 članic ZDK s praporom ter več krasnimi vencami, ki sta jih poklonili ZFO, ZDK in mnogi odseki. Poleg navedenega članstva, ki je bilo vse v kroju, je bilo v sprevedu tudi mnogo članstva v civilu z znaki na prsiah. Vsi brez izjeme so vztrajali kljub velikemu mrazu do zadnjega, do končanih molitev na pokopališču, nato smo se v mimohodu z zastavami zadnjikrat poklonili velike-

mu narodnemu voditelju dr. Antonu Korošču — v grobu.

Čeprav častna po številu, vendar je bila naša oddolžitev na dr. Koroščevi zadnji poti skromna, skromna za vse ono veliko, kar je nudil in dal naši organizaciji, toliko očetovske skrbi, dobrote in ljubezni. Zato pa bo naša večja oddolžitev obstajala v tem, da se bomo vse življenje dosledno držali njegovih vzorov, skrbeli, da se bo vsa slovenska mladina vzgojila tako, kakor je želel naš veliki narodni voditelj.

Slava dr. Antonu Korošču! Pokoj njegovi veliki in plemeniti duši!
Jože Hvale.

Telovadba in šport v ZFO I. 1940

Zmanjkalo bi mi prostora, če bi moral naštetati vse tehnično delo, odnosno vse udejstvovanje na telovadnem in športnem polju, ki ga je izvedla naša mladinska organizacija v preteklem letu. Nešteto je bilo telovadno-športnih tečajev, tehničnih revizij, tekem, akademij in drugih nastopov širom naše ožje domovine. V vseh edinicah so se udejevali na polju telesne vzgoji bodisi v tej ali oni panogi. Res, da je v naših vrstah telovadba (v ožjem pomenu besede) najbolj razširjena, toda tehnično vodstvo skrbi prav za vse telesno-vzgojne panoge in zato vidimo danes prvovrstne lahkoatlete, smučarje, težkoatlete, igralce za odbojko poleg telovadcev, ki so bili v naši organizaciji vsa povojna leta na visoki stopnji. Omenili bomo le najvažnejše telovadno-športne dogodke minulega leta.

Smučarji so imeli letos že tretje tekme v alpski in klasični kombinaciji. Alpska kombinacija je bila v Bohinju, klasična in skoki pa v Dovjem-Mojstrani. Prvaka v letošnjih tekmah sta postala Bertonec z Jesenic ter Lichtenegger iz Mojstrane.

V Kranju so bile marca meseca druge tekme za prvenstvo posameznikov na orodju. Letošnje tekme so pokazale velik napredek, kajti obvezne vaje so bile izredno težke, torej ne samo na mednarodni, temveč na olimpijski višini. Tekmovalci so jih po večini dobro obvladali, izvzemši krogov, kjer nekateri še niso tako doma kakor na ostalih treh orodjih. Velik je zlasti napredek na konju in drogu. Tu je že prekoračena meja, v kateri so se gibali nekdanji naši najboljši borci. Prvak je Natlačen Fric.

V mesecu avgustu so bile na ljubljanskem stadionu tekme ZFO v telovadbi, lahki atletiki, težki atletiki in igri odbojka. Kljub temu, da je bilo v teku lanskega leta več tekmovalcev na orožnih vajah, so bili uspehi zadovoljivi. Zanimive in napete so bile zlasti borbe v rokoborbi in odbojki. Za ti dve panogi vlada med nekaterim članstvom še prav posebno zanimanje.

Da se telesne vaje še bolj razširijo med članstvom ZFO in da jih bodo gojili do pozne dobe, smo predlansko leto uvedli nekako odlikovanje, telovadni in športni znak, za katerega se more potego-

vati vsak član naše organizacije. Ta znak ni lahko dobiti, saj mora član pokazati vsestransko izvežbanost, mora znati plavati, kolo voziti, se orientirati v naravi, čitanje zemljepisne karte poleg lahke atletike, smučanja, telovadbe itd., kjer mora doseči določene rezultate.

Doslej si je priborilo omenjeni znak 22 članov ZFO, in sicer je 15 članov dobilo bronasti znak, 3 srebrnega in 4 zlatega. V predpisih namreč stoji, da si more priboriti bronasti znak član od 17. do 28. leta starosti, srebrnega od 28. do 36. leta in zlatega s 36. leti starosti. Kar se pa tekmovanja

SLOVENSKA BERLETASLOVENSKI FANTJE

GOSPODARJI IN GOSPODINJE ZA NAŠO BODOČNOST RASTEJO IZ VAS!

V gospodarstvu in gospodinjstvu je pa najvažnejše in za srečo najpotrebnejše smotno, pravilno in zadostno

ZAVAROVANJE

a vedno le pri domači zavarovalnici

POMNI!**POMNI!**

NAŠA ZAVAROVALNICA JE

Vzajemna zavarovalnica

v Ljubljani

ČITAJ**ZAHTEVAJ**

„Našo moč“, mesečnik Vzajemne zavarovalnice, da se pravilno poučiš o zavarovanju.

v odsekih in kroških skiopitična predavanja o zavarovanju. Vzaj. zav. jih bo brez posebnih stroškov oskrbela!

tiče, mora vsakdo doseči predpisane mere ne glede na starost. Naslednji člani so si izvojevali to odlikovanje (mnogo članov-kandidatov pa je, ki imajo samo še nekaj stvari absolvirati, kar se bo zgodilo takoj pomladi in letos se bo število močno dvignilo):

Bronasti znak: Benedičič Jože, Maribor I., Erce Franc, Vodice; Erman Tone, Št. Vid; Herman Konrad, Poljčane; Jančar Jože, Žalna; Janež Karl, Dol pri Ljubljani; Jeločnik Marjan, Št. Vid; Jemec Ivan, Sv. Helena; Jerman Franc, Sv. Peter; Kocelj Stanko, Vodice; Kregar Jakob, Št. Vid; Logar Franc, Vodice; Okorn Rupert, Kranj; Peršin Franc, Ježica; Vivat Hinko, Maribor I.

Srebrni znak: Jeraj Alojzij, Vodice; Kermavner Franc, Kranj; Natlačen Fric, Jesenice.

Zlati znak: Jeriha Nace, Devica Marija v Polju; Hvale Jože, Ljubljana; Kermavner Ivo, Ljubljana; Varšek Ivo, Vič; Železnik Franc, Jesenice.

Mladina hoče športa, hoče telovadbe. Tega se naša organizacija dobro zaveda in stremi za tem, da mladini ustreže. Že letošnje leto ima ZFO zopet v načrtu velike telovadne in športne tekme. Pozimi so smučarske tekme, marca meseca orodno prvenstvo, konec junija mladinske tekme, prve dni julija tekme članstva in to v vseh panogah telovadbe in športa, ki se goje v naših vrstah. »Naprej, navzgor!« je geslo naše telovadno-športne mladine, ki ne sme in tudi noče počivati. **Ivo Kermavner.**

Še jih je treba!

Novih naročnikov namreč, če hočemo kljub temu, da smo list povečali, ohraniti isto naročnino. Zato, fantje, agitirajte povsodi za »Kresa«! Vsak naš član in vsak prijatelj naše organizacije mora postati naročnik »Kresa«!

Nekateri se hudujejo, ker jim je uprava list ustavila, češ, da niso poravnali naročnine. Sklicujejo se na to, da so kje lani v januarju poslali naročnino. Najbrž pa predlanska naročnina še ni bila poravnana in je zato uprava knjžila lani poslano naročnino za predlanski letnik, tako lanski letnik še ni poravnan.

M. WRABER

Telesne nevarnosti in peva pamet

Nadaljevanje

6. Opeklina ali oparnina.

Opeklina so za življenje neposredno nevarnejše od ozeblin. Mraz v naravi navadno ne dosega nizkih stopenj, saj je temperatura 30° C pod ničlo v naših krajih že kar izjema tudi v najhujši zimi, umetni mraz pa se le malokje proizvaja in zato kot nevarnost takorekoč ne prihaja v poštev. Proti mrazu se je laže boriti nego proti vročini: s telesnim gibanjem in z vsakršnim delom, z obilnejšo in mastnejšo hrano, s toplejšo obleko, z umetnim ogrevanjem itd. Zato se je tudi ozeblin razmeroma lahko obvarovati.

Tudi prirodna (sončna) vročina pri nas le redko naraste do 30° C (v senci) in zaradi tega ne predstavlja nevarnosti za življenje. Opeklina se dobe le pri nepredvidnem sončenju, ko učinkujejo bolj kemični (ultraviolečni) nego toplotni sončni žarki, o čemer smo govorili že v lanskem (XI.) letniku »Kresa« (str. 153). Obratno pa nam preti neposredna nevarnost od umetne vročine, ki jo sami neprestano proizvodimo. — Človeško telo prenaša več mraza nego vročine. Postopno ohlajevanje ima za posledico splošno premraženje in otrpnjenje in slednjič smrti podobno stanje, toda iz izkušnje vemo, da je možno zmrznjenca tudi po več urah navidezne smrti še oživiti s pravilnim ravnanjem. — Nasprotno od »mrazne otrplosti«, ki je le navidezna smrt, ne poznamo nobene »vročinske otrplosti«, marveč le resnično smrt zaradi vročine. Človeško telo ne prenaša mnogo vročine. Če je neka določena toplotna meja prekoračena, se javljajo v telesu takšne bistvene spremembe, ki imajo za posledico smrt.

Opeklina povzročajo: ogenj, vrela voda in vrele tekočine (mleko, čaj, juha), vroča vodna para, vroč zrak in vroči plini, vsakovrstni vroči ali razžarjeni predmeti, zlasti kovinski električni tok, strela, neugašeno (živo) apno, razne kemikalije (kisline, luigi) i. dr.

Enako kakor pri ozeblinah razlikujemo tudi pri opeklinah tri stopnje. Toda dočim niti ozeblina najhujše stopnje še niso neposredno smrtno nevarne, lahko že opeklina prve stopnje ogražajo življenje, če je prizadete več ko ena tretjina telesne površine. Tudi opeklina najnižje stopnje namreč onesposablja kožo v njenih važnih življenjskih opravim) glicerinom ali vazelinom, z apneno ali svinčeno-pline itd.), zaradi česar se javljajo v telesu zastoji in motnje, ki izzivajo smrt.

Glavno pravilo za prvo pomoč pri opeklinah je: **Ne uporabljaj mrzle vode!**

Pri opeklinah prve stopnje koža pordeči, se napne in sveti, tudi zateče in peče. — Opeklino namaži z oljem (bučnim, olivnim, lanenim, mandljevim) glicerinom ali vazelinom, z apneno ali svinčeno-kislo vodo in jo obveži s čisto platneno krpo. Tudi jajčni beljak je dobro sredstvo zoper opeklina.

Opeklina druge stopnje označujejo mehurji. Zgornja kožna plast (roženi sloj) je namreč odstopila, ker jo je dvignila sokrvica, ki se izloča iz spodnjih kožnih plasti (sluznice in usnjice). Mehurje je najbolje pustiti pri miru ter opeklo mesto namazati in obvezati kakor v prejšnjem primeru. Če mehurji sami počijo, tedaj mrtve kožice ne trgaj vstran. Če so mehurji veliki in v napotje, jih pre-

dreš z razgreto iglo tik ob robu, da voda (sokrvica) sama izteče.

Opekline tretje stopnje nastopajo večinoma kot posledica učinkovanja ognja in razžarjenih predmetov. Deli kože in tudi podkožnega staničja so sežgani, spečeni, zogljeneli in počrne. Uničeni so in odpadejo, aji pa jih zdravnik odreže. Če ni prizadeta prevelika telesna površina, ali če poškod-

Tudi električni tok povzroča ožganine. Če je močnejši, človeka takoj usmrti, sicer pa omami. Ponesrečenca je najprej osvoboditi električnega toka s tem, da se tok prekine ali žica odstrani, pri čemer pa je treba mnogo previdnosti. Ne dotikaj se ponesrečenca, dokler gre skozenj električni tok! Tudi električne žice ne prijemlji in se je ne dotikaj s kakršnim koli predmetom! Odstrani jo z leseno

Božič. — Rojstvo.

be (ožganine) niso prehude, je rešitev seveda možna. Prva pomoč je ista kakor v obeh prejšnjih primerih. Opečenec mnogo trpi od silnih bolečin. Kopel v mlačni vodi mu jih lajša in tudi zdravi rane. Po kopeli je treba seveda rane namazati in obvezati. Daj ponesrečencu piti močne kave ali čaja z alkoholom. — V vseh hujših primerih opeklina je treba poklicati zdravnika.

Ako izvirajo opekline od močnih kislin (solna, žveplena, dušična), je treba poškodovane dele telesa (razjedine) najprej izprati z veliko količino hladne vode, potem z milom, lugom ali s sodo, nato pa namazati z oljem in obvezati. Opekline (rane) od močnega luga je izmiti z razredčenimi kislinami ali s kisom.

Opeklina od neugašenega (živega) apna ne smemo izpirati z vodo, kar bi stanje še poslabšalo, marveč s kisom ali z limoninim sokom in ravnati dalje kakor pri drugih opeklinah.

Če je koga oplazila in ožgala strela, ga je treba najprej spraviti k zavesti: polivati ga z mrzlo vodo in mu otirati telo ter izvajati umetno dihanje. Ko se ponesrečenec zave, poskrbi za njegove rane kakor navadno.

palico, ki električnega tako ne prevaja. Šele potem pomagaj ponesrečencu k zavesti, če je še živ, in mu zdravi rane.

M. Wraber.

Fantje in odseki v Slovenski Krajini!

Letošnja naša povest se godi v Slovenski Krajini in opisuje boje za osvoboditev Slovenske Krajine in može, ki so se v teh bojih odlikovali. Povest bo izhajala vse leto v vsaki številki na 2 straneh. Napisal jo je prekmurski domačin, ki se je skrtil pod psevdonom Stefan Svobodnikov. Zato bo letošnji »Kres« za prekmurske ljudi posebno zanimiv. Razširite ga povsodi! Naj ga berejo tudi ljudje, ki niso naši člani! Saj bo v njem lep kos zgodovine Slovenske Krajine! Povest bo ilustrirana s prekmurskimi motivi.

Fantovski odsek Jezersko kupi rabljeno bradljo.

ČLANI! V nedeljo 2. februarja ob pol petih popoldne bo v ljubljanskem radiu predavanje za mladce in naraščajnike. Skrbite, da boste skupno z mladci in naraščajniki ob tej uri zbrani ob radiu. — Bog živi!

ŠTRENE ZVOZLANE ZA GLAVE PRETKANE

No, kako ste kaj trli orehe v prejšnji številki? Ste kaj dosti jedrc dobili? Mogoče so bili še pretrdi za vas? Pišite, potožite! Ali pa zahtevajte trših! Za tiste, ki so prejšnje že strli, nekaj novih. Pa tudi drugi se jih lotite, mogoče vam bo to pot sreča bolj mila. Le pogum!

1. KRIŽANKA

1	2	3	4	5	6	7
8			9			
10				11		
12	13		14		15	
16		17		18		19
20			21			
22				23		

O križankah ste že toliko slišali in ste jih toliko videli, da je odveč vsaka beseda o njih. Le tistemu, ki jih še nikoli ni reševal, pa bi jih rad, povem, da je treba vstavljati v kvadratke črke tistih besed, ki jih moraš poiskati. Seveda moraš paziti, da najdeš besedo z ravno pravim številom črk. Besede pa se v križanki prepletajo, kar reševalcu olajšuje delo, zastavljalcu pa ga otežkoča. Naj bo za danes zadosti, pa še drugič kaj.

Besede v naši križanki torej pomenijo:

Vodoravno: 1. Fantovsko glasilo, 5. prvi obrok plačila, 8. velika tatvina, 9. povezek slame, 10. starorimski dostojanstvenik, 11. del obraza, 12. del cerkve, 14. nasprotje joka, 16. ptica, 18. pevski glas,

20. urejenost, 21. del mize, 22. delček oblaka, 23. Marijina mati.

Navpično: 1. slovenski politik, 2. družina, 3. grška pokrajina, 4. kuhinjska začimba, 5. najmanjši del, 6. mrtva stvar, 7. slovenski zgodovinar, 13. ptica, 14. povezek žita, 15. zagon, 16. najvišji del gore, 17. vojvodinsko mesto, 18. turški gospodar, 19. pod.

Nekaj čisto lahkih besed, druge so malo težje. Poiščite in vstavite najprej najlažje, te pa vam bodo pomagale pri težjih.

2. ŠTEVILNICA

15.1.2.7.5.4.5.12. — 1.5. — 15.5 — 5.12.11. — 16.11.6.17. — 10.14.16. — 14.9.17.12.11. — 7.14.3. — 17.9.11.12. — 13.11.12.18.11.8.

Ključ: 1.2.3. — stran neba, 4.5.6. — sorodnik, 7.8.9. — prometni pripomoček, 10.11.12. — del meseca, 13.14.15. — notranjski vrh, 16.17.18. — čar.

Poiščite najprej besede v ključu. Kolikor je številka, toliko črk ima beseda. Ko boste imeli prave besede, ste uganko rešili! Videli boste, da ima vsaka črka svojo številko; iste številke imate tudi v zgornjem delu uganke, ki vam pove Cankarjev izrek. Kako ga boste dobili? Čisto preprosto: zgornje številke boste zamenjali s črkami, ki ste jih našli v ključu, pa bo! Zdaj pa le hitro na delo!

Da ne boste zaman trli svojih možgan, bosta dva za pravilne rešitve zgornjih ugank dobila dve knjigi, in sicer prvi izžrebanec: Stori to (pravila za lepo vedenje), drugi izžrebanec pa Ahčinovo zanimivo knjigo o komunizmu. Če hočete dobiti knjigo, pravočasno, to se pravi do 4. februarja, pošljite rešitve na uredništvo Kresa, Kržičeva 6/I, Ljubljana.

narodnih praznikov, udeležba pri odkritju spomenika v Ljubljani.

Nazadnje žalno proslavo našega narodnega voditelja dr. Korošca, čigar smrt je tudi v naših srcih pustila globoko rano. Ohranimo našega voditelja trajno v spominu in stojmo strnjeno v vrstah na strani novega voditelja, ki ga tudi mi iz srca pozdravljamo in mu kličemo iskren Bog živi, ter mu obljublamo svojo zvestobo in pomoč.

br. Jalca.

FO SATAHOVCI PRI MURSKI SOBOTI.

Le redkokdaj se bere v Kresu tudi kaka beseda iz najskrajnejše-

ga kotička slovenske zemlje — Prekmurja.

Že dve leti smo se kot člani murskosoboškega odseka pripravljali, da zaživimo samostojno življenje. Tako smo pred tremi meseci res ustanovili samostojni FO in delo se je pričelo.

Prvi naš uspeh je bila krasno uspela božičnica, združena z »Božično igro«, na kateri smo obdarili okrog 80 otrok. Najlepša zahvala našemu duh. vodji g. kaplanu Rouso, ki se je v ta namen največ žrtvoval. S to našo prvo prireditvijo smo navdušili pričujoče starše in druge, ki so nam takoj obljubili pomoč pri društvenem delu.

Tako je naš FO zaoral prve brazde v trdo ledino. Čeprav zaenkrat še nimamo svoje dvorane niti svoje sobe za sestanke, pogumno zremo v bodočnost, kajti imamo najboljša orožja in orodja — trdno voljo.

Bog živi!

Tajnik.

FO V ŽIREH

Proslavo zedinjenja smo priredili pod okriljem Prosv. društva. Nastopili so trije pevski zbori: mladinski, ženski in mešani zbor, ki so zapeli pod vodstvom skladatelja g. Jobsta 8 pesmi različnih avtorjev: Jobsta, Premrla in Tomca. Na sporedu je bil tudi govor: Slovenci in Jugoslavija, kjer je govornik na konkretnih zgledih pokazal, da izven Jugoslavije za nas ni ne življenja ne bodočnosti. Ob koncu govora je vsa dvorana stoje zapela državno himno. Igralci prosv. društva pa so za to priložnost uprizorili Jalenovo štiridejanko: Bratje. Udeležba je bila zadovoljiva.

FO STARI TRG — SLOVENJ GRADEC

Sporočamo, da je tukajšnji odsek s sodelovanjem DK in Prosv. društva priredil proslavo narodnega praznika zedinjenja po sporedu, kakor je razviden iz priloženega vabila.

Dopoldansko proslavo je priredilo Prosv. društvo, in sicer dve pevski točki, nagovor in deklamacijo »Domovine«. Proslavo so obiskali zastopniki vojaštva in civilne oblasti. Člani FO in DK so se udeležili te proslave v krajih. Ravno tako so se ti člani udeležili tudi slovesne službe božje v krajih.

Popoldanska akademija je bila izredno dobra. Bila je zelo dobro obiskana. Vstopnice so bile vse razprodane, mnogo jih je moralo oditi, ker niso dobili prostora. Tudi posamezne točke, telovadne, pevske, orkestralne in druge so dobro izpadle. Sodeloval je moški oktet Prosv. dru-

Dapisi

FO BLOKE

Dovolite, g. urednik, da se tudi bloški fantje oglasimo v novoletnem Kresu, želeč vsem bratom po Sloveniji srečno in veselo novo leto.

V preteklem letu nismo bili tako delavni, kakor bi bilo želeli. Ali spali pa tudi nismo. K sestankom smo hodili. Ni nas bilo veliko, ker br. predsednik in načelnik ter še nekaj drugih so bili celo leto na orožnih vajah.

Večje prireditve nismo imeli, le nekaj proslav, kakor proslavo našega škofa dr. Rožmana, proslave

štva in nevtralni salonski orkester. Tudi nagovori so želi svoje priznanje. Med prireditvijo je govoril ravnatelj meščanske šole g. Theuerschuch, h koncu pa se je zahvalil vsem za obisk naš podpredsednik g. dr. L. Simoniti. — Pripomniti moramo, da so se te naše akademije v zelo velikem številu udeležili tudi Sokoli.

Novе knjige

IZŠLA JE ZOPET NOVA IGRA S SAMIMI MOŠKIMI VLOGAMI!

Izdala jo je Mladinska založba v Ljubljani (Stari trg, 30) v svoji zbirki »Mladinski oder«. Naslov ima »Iz teme k luči« in je zlasti za fantovske odseke primerna, ker kaže posledice verske in brezverske vzgoje. Zahteva samo 6 oseb, zato jo bodo odseki lahko uprizarjali.

Dr. Ivan Ahčin, Prostožidarstvo.

Naša ZFO je založila in izdala novo knjigo, ki jo je napisal urednik dr. Ivan Ahčin, knjigo o prostožidarstvu. V nji je zelo na poljuden, a obenem strogo stvaren način obdelal vprašanje o tisti nevarni družbi, ki jo je poleg drugih imenoval večkrat naš pokojni veliki narodni voditelj dr. A. Korošec. Knjiga nas seznanja v sedmih obsežnih poglavjih o postanku, načelih, notranjem ustroju in razširjenosti te skrivnostne družbe ter zaključuje knjigo z ugotovitvijo, da smo kot katoličani proti prostožidarstvu, ker je to škodljiva družba, razkrojevalna in nevarna sočobna ustanova. Knjigo priporočamo vsem našim fantom, posebno pa duhovnikom in učiteljem, ki imajo po deželi nalogo, da naše fante na sestankih poučujejo in izobražujejo. Knjiga se naroča pri ZFO in stane 15 din.

Mladinski oder I. zvezek. — V. I. zvezku na novo izišlega Mladinskega odra je izšla igra s samimi moškimi vlogami, izredno primerna za naše odseke. To je igra Egiptovski Jožef, ki jo je napisal Janez Pucelj in obravnava znano svetopisemsko zgodbo; na prav posrečen način prikazuje pisatelj najrazličnejše prizore iz življenja Egiptovskega Jožefa. V knjižici je še mladinski zborni nastop, ki ga je napisal Janko Merinik pod naslovom Izpoved naše mladine. Naša mladina namreč izpoveduje svojo veliko ljubezen do Slovenije, svoja načela in svoje delo po teh načelih. Zelo primeren akupinski nastop za naše akademije. Knjižico toplo priporočamo

Štefan Svobodnikov:

Slavenski legionar

odsevi ozhajajoče svobode

»Edes anyá! Ljuba moja mati!« je viknil zabodeni huzar in se in se iz kozakovega naročja zrušil na tla. Njegovo truplo se je zakotalilo po strmini in se ustavilo pred kopiti huzarskih konj.

Samo to je še Lojze videl. Nato se je njegov konj splasil. Zateglo je zahrzal, planil po steni soteske navkreber, dirjal po terasah sem in tja, pa ga je zadela kozaška krogla; prevrnil se je z jezdecem vred nizdol.

Lojze Bojncem Sapekov je z glavo udaril ob skalo in izgubil zavest. Prebudil se je šele v ruskem ujetništvu v Tarnopolu, ki so ga kozaške čete iztrgale iz krempljev avstrijske monarhije.

Zdravnik ga je pravkar pregledal in mu obvezal rano na glavi. Lojze se spominja, da je takrat pristopil k njemu oni orjaški kozak, ki ga je videl v boju. Na levem licu, kjer ga je ranila krogla, je imel velik obliž. A gledal je prijaznije kot tedaj med skalnimi stenami soteske . . .

»No — kako je, huzar?« je pobaral Lojzeta.

»Upam, da ne bo hudo, prijatelj«, mu odvrne Bojncem.

»Kaj! — Ti nisi Madžar?«

»Slovenec sem — .«

»Slovenec! Torej moj brat, sin velikega slovanskega naroda! — Jaz sem pa Ukrajinec. Študiral sem na Ruskem. Vojna me je pregnala z moskovske univerze. — Moje ime: Vojko Atanasič Lubkin!« je hitel kozak in ponudil Lojzetu roko.

»Sapekov sem, Lojze Bojncem —«, se je fant predstavil.

»Sapekov. Lepo ime. Ali še čutiš bolečino?«

Tedaj šele je Lojze zaznal skelečo rano na temenu. Glavo je imel skrbno obvezano, vendar je Lubkin hotel, da ga odvede v bolnišnico.

»Rajši ostanem. Bolečine že minejo . . . « je Lojze zatrjeval.

Ostal je v taborišču. Od časa do časa ga je zdravnik pregledal; rana pa se mu ni hotela zaceliti. Začela se mu je gnojiti. Vojko Atanasič se je prijel za glavo, ko ga je peljal v ambulanto.

»Viš, braček — . Da me nisi prej ubogal!« je žalostno majal z glavo.

Lojzeta so dali v tarnopolsko bolnišnico, kjer je ostal osem mesecev. Nato so ga poslali k ujetnikom v notranjost ukrajinske dežele. Orjaški študent Lubkin ga ni zapustil.

Medtem je na Ruskem zadivjala revolucija. V ruski vojski so se pojavili neredi. Nekateri kozaški hetmani so se s svojimi zvestimi vojaki upirali boljševiški armadi. Bili so drzni, a plemeniti ljudje — med njimi mnogo Ukrajincev —, ki so se komaj pred dobrim letom uspešno borili za prapor belega carja. Tako so zadrževali prodor sovražnih vojsk v deželo slovanskih ljudstev. S svojimi in ne nadejanimi napadi so uničili premnogo oddelkov monarhije in kro-ne sv. Štefana — tako tudi šestindvajseti huzarski polk iz Kolo-zsvárja, ko je padlo na stotine Madžarov; še več je bilo ujetnikov. Samega komandanta, sorodnika grofov Andrassyjev, je granata raz-trgala na drobne kosce . . .

Nekega popoldne prihiti v taborišče vojnih ujetnikov kozaški četovodja Lubkin. Poišče Lojzeta.

»Sapekov! Braček! Ti ne veš, kaj se godi . . . « je Ukrajinec začel.

»Bože, — da so rdeči uvedli diktaturo?«

»To že veš. A kaj — naše ukrajinske kozake so boljševiki zahrbtno napadli v vojašnicah, častnike pobili, vojake pa prisilili v

rdečo armado. Kdor ni hotel, je moral umreti.«

»Kaj praviš?« je Sapekov osupnil.

»Ne čudi se, braček. Najgroznejše je to, da upornikov dom uni-
čijo, domače sramote — in nato vse pobesijo...«

»Bog v nebesih!«

»Da, sveti Bog nama pomagaj, Lojze. Pojdeva od tod. Izginem
izpred oči morilcev — ljudje me bodo imeli za padlega. In — tukaj
ni mesta zate, kjer sin kolje očeta, brat brata . . . Tudi jaz pojdem.
Imam očetov dom, svoje drage. Od matere sem se že poslovil. Od
sestre tudi; trije bratje in oče se še vrnili niso. Sama Bogorodica naj
jim pomaga, kjer koli so že —.«

Iz taborišča sta se splazila v oblekah rdečih vojakov. Sicer še
tjakaj niso prihrumeli voji rdečih, a vendar so jih vsak čas prič-
kovali — in oblastniki so si že pripeli boljševiske znake.

Vojko Atanasič je privedel dva konja. Ob meji ogrske države
se je preoblekel v huzarsko uniformo, katero je v preminoči zimi
dobil od postavnega madžarskega častnika v zameno za topel zim-
ski kožuh. Lojze se je spet prelevil v huzarskega podnarednika.

»Torej — domov?« je ves vesel vzkliknil Bojнец.

»Da, braček. Ali me vzameš s seboj — v vašo Krajino?«

»Vojko! Srčno rad! Ti si moj angel varuh . . .« je Lojze nav-
dušeno objel svojega zvestega prijatelja.

V njegovi duši so vstale želje, pognala hrepenenja, srce bese-
dovalo:

»O, Vuča gomila, moja domača vas! Kmalu bom stopil na tvoje
poti, naselil se bom v rojstni dom, objel drago mamico in ji dejal:
— Nikarte več žalovati! Doma sem in nikoli več ne zapustim
grude, ki je naša, kakor je bila last naših očetov.

In Zalika, golobica moja! Spet mi boš rekla:

— Lojze, moj si, in gnezdo, v katerem bova živela, bo najino
in najinih otrok . . .

Da, govorila mi boš, ko bom pršel k tebi v Selo. In ti boš spet
začela pripovedovati, kaj vse si brala v starih evangeličanskih bu-
kvah — . Govorila mi boš; jaz bom ves tih in srečen, ko boš o vsem
tem drobolela. Ti si boš mislila:

— Lej ga, kako je ves pobožen; evangeličanska vera mu gre
k srcu!

Poslušal te bom — a ničesar drugega ne bom zaznal kakor
tvoj srebrni glas in čutil bom le utrip tvojega srca. Zrl bom v sta-
rinsko rokopisno knjigo, a naslova ne bom razbral. Vedel bom le
to, da si ti moje dekle, in videl bom edino le tebe, tvoje svetle oči,
ki so liki lanov cvet. In te bom pobožal po pšeničnih laseh; spoznal
bom, da moraš biti moja, čeprav so tvoje evangeličanske bukve
tako stare —.«

Lojzetu je srce drhtelo. Pesem Krajine se je naselila vanj.

Z Lubkinom sta ukanila rdeče graničarje, utekla madžarskim
stražnikom in dospela na slovensko zemljo ob sinji Rabi. Tu je mla-
di Bojнец po dolgem času zopet spokojno zaspal.

2. VIHARNA JESEN

Na god sv. vojvoda Emerika, sinu prvega ogrskega kralja Šte-
fana, je okrog cerkve v Beltincih zaživelo. Ob tem času se je tukaj
vršil novembrski sejem. Tudi letos so se zgrnili semkaj ljudje iz ti-
he Dolinske, iz prijazne Ravenske — in celo Goričancev ni manjkalo.

Huzarski podnarednik Lojze Bojнец je med množico sejmarskih
šotorov, rožastih ženskih rut in raznolikih moških pokrival nekoga
iskal.

(Dalje.)

vsem odsekom. Naročite se lahko
na cel letnik za din 48 ali pa po-
samezen zvezek za din 12 pri Mla-
dinski založbi v Ljubljani, Stari trg
30. S 5 izvodi, če ste pa stalen na-
ročnik, pa že s 3 izvodi si pridob-
ite tudi pravico do uprizoritve.
Priporočamo!

Rdeče mreže. Konzorcij Za res-
nico je prevel in izdal knjigo Rde-
če mreže, ki v nji popisuje organi-
zациjo in delovanje komunistične
stranke, in to strogo dokumentira-
no z izjavami in spisi samih komu-
nističnih voditeljev. Naša ZFO je že
izdala knjigo dr. Ahčina o komu-
nizmu, na njo še zmerom opozarja-
mo odseke in duhovne voditelje, a
prčujoča knjiga je tudi zanimiva
kot nekako dopolnilo Ahčinovi, ker
vam natančno popisuje razvoj in
organizacijo komunistične interna-
cionalne. Drugi del te knjige vas pa
pouči o uspehih komunistične vlad-
e v sami Rusiji, ki naj bi bila raj
na zemlji! Zaradi dobre informativ-
nosti knjigo priporočamo! F. J.

Športne vesti

Hrvatski ping pong (table tenis)
igralci so dosegli pred kratkim kras-
ni zmagi nad nemškimi in madžar-
skimi izbranci. Nemčijo so prema-
gali s 5 : 2, Madžarsko pa s 5 : 1.
Najboljši od vseh nastopajočih igral-
cev je bil Žarko Dolinar, ki je bival
prej v Sloveniji in se je tu naučil te
črubažne igre.

Poznani italijanski kolesarski dir-
kač Gino Bartoli je poznan ne samo
kot odlični športnik, ampak tudi kot
zelo dober katoličan. Ko je pred leti
zmagal v znameniti dirki »Tour de
France« (izg. Tur d Frانس) so pisali,
da pojde v samostan. To se ni zgo-
dilo. Pač pa je bil zdaj sprejet od
sv. očeta v avdienco in mu podaril
za misijone novo kolo.

Svetovni rekord v teku na
10.000 m Mäki je lani odpotoval v
Ameriko. Tam je nastopal po raz-
nih mestih, da je zbiral s tem pod-
poro za svojo revno malo finsko dr-
žavico in vzbujal zanimanje za svojo
domovino. Veliko je nabral, nato pa
se je vrnil domov. Pa veste kako?
Da ne bi finsko državo preveč stala
njegova vožnja se je pripeljal dom-
ov kot navaden mornar. S svojim
delom je tako zmanjšal izdatek za
povratno vožnjo. —er

Fantje, razširjajte še in še »Kres«!
Poravnajte naročnino za lansko leto
in za naprej!! Uprava.

Izhaja vsak drugi četrtek. — Naročnina: Letno din 20.—, pod skupnim
ovitkom din 18.—. Rokopisi se pošiljajo na naslov: Uredništvo »Kres«,
Ljubljana, Kržičeva 6. — Uprava: »Kres«, Rakovnik, Ljubljana 8. Čekovni
račun št. 17.871. — Izdaja Zveza fant. odsekov v Ljubljani. — Urejuje
Fr. Jesenovec, Ljubljana. — Za uredništvo odgovarja A. Trontelj C. M.,
Groblje. — Tiska Misijonska tiskarna Groblje - Domžale (Trontelj C. M.)

Poštnina plačana v gotovini.